

N'oubliez pas!**P. 138. — L'emploi possible de l'optatif oblique.**

Il me demanda ce qui était arrivé.
Ils nous dirent que cela était arrivé.
Il prenait soin que cela arrivât.
Il craignait que cela n'arrivât.

P. 153. — Le participe en apposition.

Parce qu'il est courageux, il sera vainqueur.
Bien qu'il soit jeune (tout jeune qu'il est), il est courageux (c'est déjà un homme!).

P. 159. — Le participe en apposition.

Lorsqu'il eut dit cela (sur ces mots), il s'en alla.
Les Athéniens, sous le commandement de Miltiade (quand M. commandait), furent vainqueurs.
Si (un jour) tu faisais cela (en faisant cela), tu réussirais.
Si tu avais fait (en faisant) cela, tu aurais réussi.

P. 162. — "Ωστε et πριν avec l'infinitif.

J'ai assez de trières pour (de manière à) saisir leur bateau.
Réfléchis avant de te mettre à l'œuvre.

P. 178. — Les corrélatifs.

Comme ils avaient décidé, ainsi firent-ils.
Il est semblable à moi pour le caractère (il a le même caractère que moi).
Ils livrent toutes les batailles qu'on les force à livrer.
Plus on est savant, plus on veut apprendre.

LEXIQUE FRANÇAIS-GREC

1. L'article qui accompagne les *noms* permet de reconnaître à la fois le genre et la déclinaison; le génitif n'est indiqué que s'il est nécessaire pour déterminer la déclinaison.
2. Les *adjectifs* sont indiqués seulement au masculin quand ils ne comportent aucune irrégularité.
3. Les *verbes* suivis d'un astérisque (*) renferment des irrégularités (se reporter à la liste des verbes irréguliers, *G. p. 249 sq.*, 4e éd.).
4. Dans les *verbes composés*, le tiret isole le préverbe et indique donc la place de l'augment.
5. Les *chiffres* placés entre parenthèses après un mot indiquent le thème où se mot doit être employé.

A

à (<i>q. ubi</i>), ἐν, <i>dat. (q. quo)</i> , εἰς, πρὸς, <i>acc.</i> (dire, envoyer) à qq'un, τινι οὐ πρὸς τινα.	accueillir, δέχομαι (163), ὑποδέχομαι.	adversaire, ἐναντίος; ἐχθρός.
abandonner, λείπω*; ἀπολείπω*. (quitter), ἐκ-λείπω*.	accuser (déclarer coupable), αἰτιᾶσθαι* (198); γράφομαι (230).	affaires (les), τὰ πράγματα. Les — publiques, τὰ κοινά. Les — de la cité, τὰ τῆς πόλεως.
abattre, κατα-βάλλω*.	Achéen, Ἀχαιοί.	affection, ἡ φιλία.
abeille, ἡ μέλιττα.	Achéron, <i>fleuve des enfers</i> , ὁ Ἀχέρων, οντος.	affliger (s'), ἄχθομαι* (281).
abîme, ὁ βυθός.	acheter, ὠνεῖσθαι* (<i>aor.</i> ἐπριάμην, 225). Qui s'achète, ὄνιος (70).	Agamemnon, ὁ Ἀγαμέμνων, ονος.
aborder (quelqu'un), ἐν-τυγχάνω*, <i>dat.</i>	achever, δια-τελεῖν*.	âge (de quel?), πηλίκος.
aboyer, ὑλακτεῖν, <i>aor.</i> ὕλαξα (de ὑλάσκω).	Achille, ὁ Ἀχιλλεύς.	Agésilas, <i>roi de Sparte</i> , ὁ Ἀγησίλαος.
abri, ἡ στέγη.	Acouménos, <i>médecin grec</i> , ὁ Ἀκουμένος.	agir, πράττω*.
absent (être), ἄπ-ειμι.	acquérir, κτᾶσθαι*; ἐπι- κτᾶσθαι* (190). — davantage, πλεονεκτεῖν.	agréable, ἡδύς.
accablé (être), ἄχθομαι*.	Acropole, ἡ Ἀκρόπολις.	agriculture, ἡ γεωργία.
accepter (recevoir), λαμβάνω*. — qqch. en échange de qqch., ἀλλάττομαι* τι ἀντί τινος.	acte, ἡ πράξις; τὸ ἔργον.	aide (avec l') de, σύν (251). Venir en —, βοηθεῖν, <i>dat.</i>
accompagner, ἀκολουθεῖν, <i>dat.</i>	action, τὸ πράγμα; τὸ ἔργον.	aigle, ὁ ἀετός.
accomplir, τελειοῦν.	admettre, ἀξιοῦν, <i>inf.</i> (189).	aile (d'oiseau), τὸ πτέρον; (d'armée), τὸ κέρας.
accord (être d'), ὁμονοεῖν.	administrer, οἰκεῖν; δι-οικεῖν.	aimablement, φιλανθρώπως.
accorder (s'), ὁμονοεῖν, <i>dat.</i>	admirer, θαυμάζω*; ἄγαμαι* (225).	aimer, φιλεῖν; ἀγαπᾶν (91, 219). — à, ἡδομαι* (283).
accourir, συν-τρέχω*.	adonner (s') à, χρῆσθαι.	ainé, πρεσβύτατος. (de deux), πρεσβύτερος.
	Adriatique, ὁ Ἀδρίας, ου.	ainsi, οὕτω, οὕτως.

air, ὁ ἀήρ, ἀέρος. En l' —, μετέωρος (G. 236).	Antisthènes, <i>disciple de Socrate</i> , ὁ Ἀντισθένης, ους.	art, ἡ τέχνη.
aisance (modeste), τὰ μέτρια (275).	apercevoir (s'), αἰσθάνομαι*.	Artaxercès, <i>roi des Perses</i> , ὁ Ἀρταξέρξης, ου.
aisément, ῥαδίως.	Apollon, ὁ Ἀπόλλων, ωνος.	Artémis, ἡ Ἄρτεμις, ιδος.
Alcibiade, ὁ Ἀλκιβιάδης, ου.	appareiller, ἀπ-αίρω*.	artiste, ὁ τεχνίτης, ου.
Alexandre, <i>roi de Macédoine</i> , ὁ Ἀλέξανδρος.	appartenir à, ὑπ-άρχω*, dat.	Asie, ἡ Ἀσία.
aller, ἔρχομαι* (G. 155); βαδίζω*. S'en —, ἀπ-έρχομαι*.	appeler, καλεῖν*.	assembler (s'), συν-έρχομαι* (219).
allié, σύμμαχος, ου.	apprendre, μανθάνω*; — (en s'informant), πυνθάνομαι*; — (par ouï-dire), ἀκούω*; — (enseigner), διδάσκω*.	asservir, δουλοῦν.
allumé, καϊόμενος (<i>part. de καίω</i> *).	approcher (s'), προσ-έρχομαι*, dat.	assiéger, πολιορκεῖν.
ambassade (envoyer une), πρεσβεύομαι (296), (pour discuter de, περί, <i>gén.</i>).	approuver, ἐπ-αινεῖν*.	assistants (les), οἱ παρόντες.
ambassadeur, ὁ πρεσβευτής, ου (οἱ πρέσβεις).	Arabes (les), οἱ Ἀραβες.	astres (les) τὰ ἄστρον, ων.
ambitieux, πλεονεκτῶν (<i>part. de πλεονεκτεῖν</i> , chercher à avoir davantage).	arbre, τὸ δένδρον.	Astyage, <i>oncle de Cyrus</i> , ὁ Ἀστυάγης, ους.
ambrosie, ἡ ἀμβροσία.	Arcadion, <i>adversaire de Philipe</i> , ὁ Ἀρκαδίων, ωνος.	Athéna, ἡ Ἀθηναῖα, ἄς.
amener, ἄγω*.	architecte, ὁ ἀρχιτέκτων, ονος.	Athénien, Ἀθηναῖος.
ami, φίλος. — de l'homme, φιλάνθρωπος.	ardeur au travail, ἡ φιλεργία.	attacher (du prix), πολλοῦ ποιῆσθαι. S'attacher à, ἔχομαι*, <i>gén.</i> Être attaché à, εἰμι πρὸς, dat.
amiral, ὁ ναύαρχος.	Aréopage, ὁ Ἀρειος πάγος.	attaque, ἡ προσβολή.
amitié, ἡ φιλία.	argent (métal), ὁ ἄργυρος. — (monnaie), τὸ ἀργύριον. — (richesses), τὰ χρήματα. D'argent, ἀργυροῦς, ἄ, οὔν.	attaquer, προσ-βάλλω* (173). (<i>par mer</i>) ἐπι-πλεῖν*. Être attaqué, ἐπι-βουλεύομαι (<i>pass.</i>).
Amphion, <i>filz de Niobé</i> , ὁ Ἀμφίων, ονος.	Argien, Ἀργεῖος.	atteler, ζεύγνυμι*.
amuser (s') avec, προσ-παίζω*, dat.	Arginuses (les), <i>îles près de la côte d'Éolide</i> , αἱ Ἀργινοῦσαι.	attendre, προσ-δέχομαι (174); περι-μένω*; (espérer), ἐλπίζω; (pour faire qqch.), μέλλω* (191).
amuser (s') avec, προσ-παίζω*, dat.	Argos, τὸ Ἄργος.	attention (prêter), προσ-έχω*, dat.
ancêtres (les), οἱ πρόγονοι.	Arion, <i>poète légendaire</i> , ὁ Ἄριων, ονος.	attester, μαρτυρεῖν.
anciens (les), οἱ παλαιοί; οἱ πάλαι.	Aristeus, <i>amiral Corinthien</i> , Ἀριστεύς, -έως.	Attique, ἡ Ἀττική.
ancrer, ὀρμίζω. Être ancré, ὀρμεῖν.	Aristide, <i>homme d'État athénien</i> , ὁ Ἀριστείδης, ου.	attraper, συλ-λαμβάνω*.
Andromaque, <i>femme d'Hector</i> , ἡ Ἀνδρομάχη.	arme, τὸ ὄπλον. En armes, ἐν (τοῖς) ὄπλοις.	audace, ἡ τόλμη.
animal, τὸ ζῷον.	armée, ἡ στρατιά; ὁ στρατός; τὸ στράτευμα.	audacieux (d'une personne), τολμηρός; (d'une action), παράβολος.
animé (être) τὸ ἐμψυχον (101).	arrêter, κωλύω (231). S' —, παύομαι.	auditeur = celui qui écoute, ὁ ἀκροώμενος.
année, τὸ ἔτος.	arriver, ἀφ-ικνεῖσθαι*. Être arrivé, ἦκω*. Cela m'arrive, τοῦτο γίγνεται μοι. Ce qui m'arrive, τὸ ἐμοὶ συμβαίνειν. Il arrive, συμβαίνει (275).	Aulis, <i>port de Béotie</i> , ἡ Αὔλις, ιδος.
annoncer, ἀγγέλλω; εἰσ-ἀγγέλλω.		aumône (faire l'), ἐλεημοσύνην ποιεῖν.
Antigone, <i>filz d'Œdipe</i> , ἡ Ἀντιγόνη.		aurora, ἡ ἕως, ἕω.
Antipatros, <i>général macédonien</i> , ὁ Ἀντίπατρος.		aussi (et), καί; (par suite), διό. Aussi... que, οὕτως... ὡς...

auteur du vol (l'), = <i>part. parf. de κλέπτω</i> * (198).	berceau, τὸ λίκνον.	Calchas, <i>devin</i> , ὁ Κάλχας, αντος.
Auto lycos, ὁ Αὐτόλυκος.	berger, ὁ ποιμήν, ἐνος.	Callias, <i>ami de Socrate</i> , ὁ Καλλίας, ου.
autorités (les), τὰ τέλη.	besace, ἡ πήρα.	Callicratès, <i>amiral Corinthien</i> , Καλλικράτης, -ους.
autrefois, πάλαι, τὸ πάλαι. Les hommes d' —, οἱ παλαιοί, οἱ πάλαι.	besoin (avoir) de, δέομαι*, <i>gén.</i> ; (de faire), <i>inf.</i> (131). J'ai — de cela, δεῖ μοι τοῦτου.	Calliope, <i>muse</i> , ἡ Καλλιόπη.
autrui (d'), ἄλλότριος.	bestial, θηριώδης.	calme, ἡ ἡσυχία. Garder son — ἡσυχίαν ἄγω.
avance (dire à l'), προ-λέγω*; (mourir à l'), προ-αποθνήσκω*.	bête sauvage, τὸ θηρίον; ἄγριον ζῷον (93).	camarade, ὁ ἐταῖρος.
avancer (de l'argent), προ-δανείζω.	bien (faire du) à, εὐεργετεῖν, <i>acc.</i> ; εὔ ποιεῖν, <i>acc.</i>	campagne, ἡ χώρα; οἱ ἄγροί. A la —, κατ'ἄγρους.
avantage, τὸ ἀγαθόν.	biens (mes), τὰ ἐμά.	camper, στρατοπεδεύομαι.
avantageux, ὠφέλιμος, ου.	bienfait, τὸ ἀγαθόν.	capable, δυνατός; ἱκανός, <i>inf.</i> Je suis — de, οἶός τε εἰμι, <i>inf.</i> (229).
avare, φιλάργυρος, ου.	bienheureux, μακάριος (302).	caractère (mauvais), ἡ χαλεπότης, ητος.
avec, μετά, <i>gén.</i> Parfois <i>traduit par</i> ἔχων (219).	blâmer, μέφομαι.	carapace, τὸ κύτος.
avenir (l'), τὰ μέλλοντα.	blanc, λευκός.	Cardouques, <i>peuplade d'Asie</i> , οἱ Καρδοῦχοι.
aveugler, ἐκ-τυφλοῦν.	blanchir, λευκαίνω.	Carthage, ἡ Καρχηδών, ὄνος, casque, ἡ κόρυς, υθος (14); τὸ κράνος.
avoir, ἔχω*; <i>souvent traduit par</i> εἰμι, <i>dat.</i> , ou <i>par</i> χρῆσθαι, <i>dat.</i>	blé, ὁ σῖτος.	cavalier, ὁ ἵππεύς.
	blessé, τιτρώσκω*.	caverne, τὸ σπήλαιον.
	boeuf, ὁ βοῦς.	célebrité, ἡ δόξα.
	boire, πίνω*.	centaure, ὁ κένταυρος.
	bois (morceau de), τὸ ξύλον.	cependant, ὅμως.
	boisé, δενδρήεις.	cerf, ἡ ἔλαφος.
	boisson, τὸ ποτόν.	certain, ἐνιοί, τινές.
	boiteux, χωλός.	certain, γε (après un mot).
	bonté, ἡ φιλοφροσύνη.	César, ὁ Καῖσαρ, αρος.
	bouclier, ἡ ἀσπίς, ιδος.	cesser, παύομαι; — de, <i>part. attr.</i> Voir —, παύομαι, <i>gén.</i>
	bouffon, ὁ γελωτοποιός.	chagrin, ἡ λύπη. Source de —, λυπηρός.
	boutiquier, ὁ κάπηλος.	chagriner, λυπεῖν.
	boyau, ἡ χορδή.	chameau, ὁ κάμηλος.
	brandir (des frondes), σφενδονᾶν.	champ, ὁ ἀγρός; τὸ χωρίον (XLII).
	bravoure, ἡ ἀνδρεία; ἡ ἀρετή.	changeant, εὐμετάβολος, ου.
	brebis, ἡ οἷς, οἶός.	changer, μετα-βάλλω*.
	bref, βραχύς.	chanter, ἄδω*.
	bride, ἡ ἡνία.	chantier naval, τὸ νεώριον.
	brigand, ὁ ληστής, οὔ.	Charillos, <i>roi de Sparte</i> , ὁ Χάριλλος.
	brillamment, λαμπρῶς.	charmé (être), ἡδομαι*.
	bronze (de), χαλκοῦς, ἦ, οὔν.	
	brûlure, ἡ καύσις, εως.	
	butin, ἡ λεία.	

chasser (mettre dehors), ἐκβάλλω * (119); ἐξ-ελαύνω * (163). (des bêtes), θηρᾶν; θηρεύω.
 chasseur, ὁ θηρευτής, οὔ; ὁ κυνηγέτης, ου.
 châtier, κολάζω.
 châtiment, ἡ ζημία; ἡ δίκη (188).
 chaud, θερμός.
 chemin, ἡ ὁδός.
 chêne, ἡ δρυς, δρυός.
 cher (ami), φίλος.
 cher (adv.) πολλοῦ.
 chercher, ζητεῖν.
 cheval, ὁ ἵππος. A —, ἀφ' ἵππου ου ἀφ' ἵππων.
 chevelure, ἡ κόμη.
 cheveux longs (porter les), κομᾶν.
 chien, ὁ, ἡ κύων, κυνός.
 Chiron, centaure éducateur d'Achille, ὁ Χείρων, ωνος.
 Chloris, fille de Niobé, ἡ Χλωρίς, ιδος.
 choisir, αἰρεῖσθαι *.
 choix, ἡ αἵρεσις.
 Cicéron, ὁ Κικέρων, ωνος.
 circonstances (les), τὰ πράγματα.
 citadelle, ἡ ἀκρόπολις.
 citadin, ὁ ἀστός.
 cité, ἡ πόλις.
 cithare, ἡ κιθάρα.
 citoyen, ὁ πολίτης, ου. En —, πολιτικῶς.
 civilisé, ἡμερος.
 clair, σαφής.
 clameur, ἡ κραυγή.
 Cléarque, ὁ Κλέαρχος.
 Clytemnestre, femme d'Agamemnon, ἡ Κλυταιμνήστρα.
 Codros, roi légendaire d'Athènes, ὁ Κόδρος.
 cœur, ἡ καρδιά. De bon —, ἡδέως; ἐκῶν.
 cœur (à contre), ἄκων.
 colère (être en), ὀργίζομαι.

colline, ὁ λόφος.
 colombe, ἡ περιστέρα.
 colombier, τὸ περιστεροτροφεῖον.
 combattre, μάχομαι *.
 comblé d'enfants, εὐτεκνος, ου.
 commandement, ἡ στρατηγία. Exercer le —, στρατηγεῖν. Etre au — de, στρατηγεῖν, gén.
 commander, ἄρχω *, gén. (191).
 commencer, ἀρχομαι *.
 commettre (une faute), ἀμαρτάνω *.
 commun, κοινός.
 comparer, εἰκάζω *, dat.
 comprendre, κατα-νοεῖν; γινώσκω * (231).
 compter, ἀριθμεῖν.
 concorde, ἡ ὁμόνοια.
 condamner, κατα-γινώσκω *, gén. (101); κατα-ψηφίζομαι, (68, 176).
 conduire, ἄγω *.
 confiance (avoir ou faire) = se fier, πιστεύω, dat. Digne de —, ἀξιόπιστος, ου.
 confier, παρα-δίδομι (303).
 confusion, ὁ θόρυβος.
 connaître, γινώσκω * (au parf. 154).
 conquérir, λαμβάνω * (250).
 consacré, ἱερός; — à, gén.
 conscience (j'ai) de, σύνοιδα ἐμαυτῷ, part.
 conseil (assemblée délibérante) ἡ βουλή. Donner un —, συμβουλεύω.
 consentir, ἐθέλω *; ὁμολογεῖν (307).
 conserver, σφάζω.
 consolider, πήγνυμι *, aor. ἔπηξα.
 constater, γνωρίζω.
 constitution, ἡ πολιτεία; ἡ νομοθεσία (152).
 construire, οἰκοδομεῖν.

contemplation (en) = contemplant.
 contempler, θεᾶσθαι.
 contenter (se) de, ἀγαπᾶν, dat.; ἀρκεῖσθαι (163).
 conter des fables, μυθολογεῖν.
 contester, ἀμφισβητεῖν, qqch. περί, gén.
 conteur de fables, ὁ μυθολόγος.
 continent, ἡ ἡπειρος.
 contraindre, ἀναγκάζω.
 contre, ἐπί, acc.; κατά, gén.
 contre cœur (à), = malgré soi, ἄκων.
 convaincre (prouver la culpabilité de), ἐξ-ελέγχω *, acc.
 convenir, προσήκειν. Il convient, προσήκει.
 convoiter, ἐπιθυμεῖν, gén.
 corbeau, ὁ κόραξ.
 corbeille, τὸ κανοῦν, οὔ.
 Corinthe, ἡ Κόρινθος.
 Corinthien, Κορίνθιος.
 corne, τὸ κέρας.
 corps, τὸ σῶμα.
 corrompre, δια-φθείρω *.
 coucher (se), κοιμᾶσθαι *; astres κατα-δύομαι * (82).
 couché, κείμενος (G. 154, 4°) (198).
 couler, ῥέω *; χέομαι * (13); (sombrier), κατα-δύομαι * (82).
 couleur, τὸ χρῶμα.
 coup, ἡ πληγή.
 coupable, ἀδικῶν (part. de ἀδικεῖν) (251).
 courage, ἡ ἀνδρεία. Avec —, ἀνδρείως.
 courageusement, ἀνδρείως.
 courageux, ἀνδρείος.
 courant (le), ὁ ῥοῦς, οὔ.
 courir, τρέχω *. — au secours, βοηθεῖν, dat. — un danger, κινδυνεύω
 course, ὁ δρόμος. Course aux flambeaux, ἡ λαμπάς, ἄδος.

court, βραχύς.
 courtisan, ὁ φίλος.
 coûteux (peu), ἀδάπανος (superl. ἀδαπανώτατος).
 coutume, τὸ ἔθος. Les —, τὰ νόμιμα (152). Avoir —, εἶωθα.
 craindre, δέδοικα (131); φοβεῖσθαι *.
 cratère, ὁ κρατήρ, ἡρος.
 Créon, roi de Thèbes, ὁ Κρέων, οντος.
 Crésus, roi de Lydie, ὁ Κροῖσος, ου.
 Crétois (les), οἱ Κρήτες.
 cri (pousser un), βοᾶν *; φθέγγομαι (163).
 crier, βοᾶν.
 croire (penser), νομίζω; (ajouter foi), πιστεύω (à qqch. acc.).
 cultiver la terre, γεωργεῖν.
 cupide, φιλάργυρος, ου.
 cygne, ὁ κύκνος.
 Cyllène (mont), lieu natal d'Hermès, ἡ Κυλλήνη.
 Cyrus, ὁ Κύρος.

D

danger, ὁ κίνδυνος. Courir un —, κινδυνεύω. Sans —, ἀκινδύνως.
 danser, ὀρχεῖσθαι.
 dard, τὸ κέντρον.
 Darius, roi des Perses, ὁ Δαρείος.
 dauphin, ὁ δελφίς, ἴνος.
 débarrasser, ἀπαλλάττω *.
 débattre (se), σπαιρώ.
 debout (être), ἔστηκα (parf. de ἵστημι).
 debout (dresser), ὀρθὸν ἀνίστημι.
 déjà (en), ἐντός, gén.
 déchirer, διαρρήγνυμι * (287).

décider, βουλευομαι (190); δια-κρίνω. J'ai décidé, ἔδοξε (δέδοκται) μοι (189, 249).
 déclarer (s'il s'agit d'un oracle), ἀναιρεῖν *.
 découragé, ἄθυμος, ου.
 décret, τὸ ψήφισμα.
 découvrir, μανθάνω * (198).
 Dédale, sculpteur crétois légendaire, ὁ Δαίδαλος.
 déesse, ἡ θεά.
 défendre, ἀμύνω, dat.; se — contre, ἀμύνομαι, acc.
 défense (d'éléphant) = dent.
 défier (se), ἀπιστεῖν (imp. ἡπίστουν), dat.
 dégager (se), ἐκ-δύομαι *.
 délibérer, βουλευομαι (M.).
 délinquant, ὁ ἀμαρτάνων.
 délivrer, ἐλευθεροῦν.
 déloyal, ἄπιστος.
 Delphes, οἱ Δελφοί.
 demander, αἰτεῖν; (questionner), ἔρομαι *, ἐρωτᾶν, acc.; (de faire...), δέομαι *, inf. (179).
 demi-tour (faire), ἀνα-στρέφω *.
 Démocrite, philosophe du Ve s. ὁ Δημόκριτος.
 Démosthène, ὁ Δημοσθένης, ους.
 dénonciateur, ὁ συκοφάντης, ου.
 dent, ὁ ὀδών, ὄντος.
 Denys, tyran de Syracuse, ὁ Διονύσιος.
 dépenser, δαπανᾶν *; ἀν-αλίσκω *.
 déposer, ἀπο-τίθεμαι.
 dépouiller, σιλάω.
 dernier, ὕστατος.
 dérober, ἀρπάζω *.
 dès que, ἐπειδὴ τάχιστα.
 descendre, κατα-βαίνω *.
 désert, ἔρημος, ου.
 déshonorant, αἰσχρός.
 déshonorer, αἰσχύνω *.

désirable, ποθεινός.
 désirer, ἐπι-θυμεῖν; βούλομαι *, (153).
 désoler (se), λυπεῖσθαι; de, ἐπί, dat.
 désordre, ἡ ταραχή.
 désormais, τὸ λοιπόν (52); ἤδη.
 détacher, ἀφ-ίστημι (205). Se — de, ἀφ-ίσταμαι (205).
 étroit, τὸ στενόν.
 détruire, φθείρω *; δια-φθείρω *; καθ-αιρεῖν * (64).
 devant, πρό, gén. (198).
 devin, ὁ μάντις.
 devoir (être dans l'obligation de), généralement traduit par δεῖ, il faut; (être sur le point de), μέλλω *, inf.; (avoir une dette), ὀφείλω * (304).
 dévorer, κατα-εσθίω *.
 dévoué au peuple, δημοτικός.
 dieu, Dieu, ὁ θεός.
 différend (être en), δια-φέρομαι *.
 différer, δια-φέρω *. — de qq'un, τινος.
 difficile, χαλεπός.
 difficilement (qui apprend), δυσμαθής.
 digne, ἄξιος; — de, gén. Digne de foi, ἀξιόπιστος, ου.
 dime, ἡ δεκάτη.
 dîner, τὸ δεῖπνον.
 dîner, δειπνεῖν.
 Diogène, philosophe « cynique » du IVe s., ὁ Διογένης, ους.
 dire, λέγω *, φημι *; διτ-ιλ, ἔφη; on dit, φασί. Entendre —, ἀκούω *. — du mal, κακῶς λέγω, acc.
 diriger (se), τρέπομαι * (M.).
 disciple, ὁ μαθητής, οὔ.
 discours, ὁ λόγος.

discuter, βουλεύω; (conver-
ser), δια-λέγομαι *, avec
αἰσῆτι, *dat.*
disperser, δια-σπείρω * (275);
σκεδάννυμι * (246).
disque, ὁ δίσκος.
dissenter, δια-λέγομαι *.
dissimuler, ἀπο-κρύπτω.
distance (être à) de, ἀπ-έχω *,
gén.
distingué, εὐπρεπής.
distinguer, γιγνώσκω * (175).
divin, θεῖος.
divinatoire (art), ἡ μαντική.
docile, εὐπειθής.
Dodone (de), Δωδωνίς, -ίδος
(*adj. fém.*).
dompter, χειροῦσθαι.
donner, δωρεῖσθαι (189);
δίδωμι.
dormir, καθεύδω *.
double, διπλοῦς, ἦ, οὖν.
douceur, ἡ πραότης, ἦτος.
Avec —, πράως.
douleur, ἡ ἀλγηδών, ὄνος.
(265); ἡ ὀδύνη (κλιτ.).
douloureux, χαλεπός (303).
doux, ἡδύς.
drachme, ἡ δραχμή.
dresser, ἀν-ίστημι; (un piège),
ἴστημι; (un repas, une
armée) συν-ίστημι (205).
droit (*adj.*), δεξιός.
droit (*adv.*), εὐθύς; ὀρθά
(247).
droiture, ἡ ὀρθοσύνη.
drôle, γέλοιος.
dur, χαλεπός (176); σκληρός
(134).

E

eau, τὸ ὕδωρ.
écarter, ἀπο-τρέπω *; — (de
la ligne), ἀπο-σπᾶν *.
échanger (des serments), ὀρ-
κούς λαβεῖν καὶ δοῦναι.
échapper à, δια-φεύγω *, *acc.*;
ἀπο-φεύγω *, *acc.*; — au

regard de, λανθάνω *, *acc.*
échouer, ἀπο-τυγχάνω *;
ἀμαρτάνω *.
éclaireur, ὁ σκοπός.
école, ἡ διδασκαλία. A l' —,
= chez le (les) maître
(G. 233).
économome, ὁ οἰκονόμος.
écouler (s'), ῥέω *.
écouter, ἀκούω *, ἀκροᾶσθαι *.
écrevisse, ὁ καρκίνος.
écrire, γράφω *. Non écrit,
ἄγραφος, *ov.*
éducation, ἡ παιδεία. Faire
l' — de, παιδεύω.
effet (faire de l'), ἐπίδειξιν
ποιεῖσθαι.
effort, ὁ πόνος. Faire —, πονεῖν.
Qui exige de l' —, ἐπίπνονος,
ov.
égard (plein d') pour, ἐπι-
μελής, *gén.*
Égypte, ἡ Αἴγυπτος.
élancer (s'), ἐλαύνω *; ἐφ-ίεμαι
(172).
éléphant, ὁ ἐλέφας, *αντος.*
Eleusis, *ville d'Attique*, ἡ
Ἐλευσίς, ἴνος. A —, Ἐλευ-
σίναδε. D' —, Ἐλευσινόθεν.
éloge, ὁ ἔπαινος. Adresser des
—, = louer, ἐπ-αινεῖν *, *acc.*
éloquent, εὐπέπης.
embarquer dans, πληροῦν
(*acc.*) (54). S'embarquer,
ἐμ-βαίνω * (82).
embarras (être dans l'), ἀπο-
ρεῖν.
émervillé (être), θαυμάζω *.
emmener, ἀπ-άγω * (179);
κομίζω (198).
emparer (s'), κατ-έχω *, *acc.*
empêcher, κωλύω, *inf.*
Empédocle, *philosophe du*
Ve s., ὁ Ἐμπεδοκλῆς, -έους.
emporter (l') sur, προ-έχω *;
δια-φέρω, *gén.* (304).
empressé, πρόθυμος, *ov.*

empressement (avec), προθύ-
μως.
encore, ἔτι. Pas —, οὐπω.
encourager, παρ-ορμᾶν (96),
παρ-αινεῖν *.
endormir (s'), καθεύδω *.
endroit, ὁ τόπος.
enfant, ὁ παῖς, παιδός; τὸ
τέκνον. Petit —, τὸ παιδίον.
Comblé d' —, εὐτεκνος, *ov.*
Sans —, ἄτεκνος, *ov.*
enfonce (s'), κατα-δύομαι *
(82).
enfuir (s'), φεύγω *. (s'énvader),
ἀπο-διδράσκω * (227).
engager (à), κελεύω *, *inf.*
(133); παρα-καλεῖν * ἐπι, *acc.*
(290).
énigme, τὸ αἰνίγμα.
enlever, ἀρπάζω * (179); ἀφ-
αιρεῖσθαι * (283); (en l'air),
ἐξ-αίρω *.
ennemi (de guerre), πολέμιος.
— (privé), ἐχθρός. L'enne-
mi, οἱ πολέμιοι.
ennuyé (être), πιέζομαι.
enrichir, πλούσιον ποιεῖν. S' —
πλουτεῖν.
enseigner, διδάσκω *.
entendre, ἀκούω *.
entourage (l') de quelqu'un.
οἱ περί τινος.
entourer, περι-βάλλω *, *acc.*;
— de, *dat.* (175).
entrailles, τὰ σπλάγχνα, *ων.*
entraîner (provoquer), φέρω *.
entreprendre, ἐπι-χειρεῖν, *dat.*
entrer, εἰσ-έρχομαι *.
entretenir, τρέφω *.
envier, φθονεῖν, *dat.*
envoler (s') ἀφ-ίπταμαι (287).
envoyer, πέμπω *; ἀπο-στέλ-
λω *.
épargner, φείδομαι, *gén.*
éphèbe, ὁ ἔφηβος.
Éphèse, ἡ Ἐφεσος.

Epidamne (les habitants d'),
ville d'Illyrie, οἱ Ἐπιδάμνιοι.
épier, ἐπι-τηρεῖν.
éprouver, γαμῖν *, *acc.*; γαμῖ-
σθαι, *dat.*
épreuve, ὁ πόνος.
équipages (avec les), αὐτοῖς
ἀνδράσι (G. 222, *Rem. II*).
Eschine, *homme politique athé-
nien du IVe s.*, ὁ Αἰσχίνης,
ov.
Eschyle, ὁ Αἰσχύλος.
esclavage, ἡ δουλεία.
esclave, ὁ δοῦλος; τὸ ἀνδρά-
ποδον; ὁ οἰκέτης, *ov* (265).
espérer, ἐλπίζω *, *inf. futur.*
espoir, ὁ σκοπός, οὐ.
essayer, ἐπι-χειρεῖν; πειρᾶν.
essentiel (l'), τὸ κεφάλαιον.
est (l'), ἡ ἔως, ἔω.
estimer (penser), νομίζω, *inf.*;
ἡ γείσθαι, *inf.*
établir, = faire (174).
Etat, ἡ πόλις.
étendre (s'), κατα-κλίνομαι.
éteindre, σβέννυμι *.
étendu, πολὺς.
étoiles (les), τὰ ἄστρα (266).
étonner (s'), θαυμάζω *.
étrange, ἄτοπος, *ov.*
étranger, ξένος.
être là, ἦκω *.
étroit, στενός.
Eubée, ἡ Εὐβοία.
Euphorbe, *héros troyen*, ὁ
Εὐφορβος.
Euphrate, ὁ Εὐφράτης, *ov.*
Europe, ἡ Εὐρώπη.
Eurydice, *femme d'Orphée*,
ἡ Εὐρυδίκη.
Euthydème, *disciple de So-
crate*, ὁ Εὐθύδημος.
évader (s'), ἀπο-διδράσκω *.
exact, ἀκριβής.
exception (à l') de, πλὴν, *gén.*
excès (avec), = trop, ἄγαν.
excès (l') = le « trop », τὸ λίαν.
excessif, ὑπερβάλλον (*part.*).

exécuter. Être exécuté =
mourir.
exempter d'impôt, ἀτελῆ
ποιεῖν.
exercer (s'), ἀσκεῖν.
exercer, γυμνάζω; s' —, γυμ-
νάζειν ἑαυτὸν (265); γυμνά-
ζομαι (246); — le comman-
dement, στρατηγεῖν.
expédition, ἡ στρατεία; ὁ
στόλος. Faire une —, στρα-
τεύω; στρατεῖαν ποιεῖσθαι
(179).
expérience, ἡ ἐμπειρία. Sans
—, ἀπειρος, *ov*, *gén.*
expliquer, φράζω (173); δη-
λοῦν; ἐξ-ηγείσθαι (306).
exposé à l'ombre, εὐσκίος, *ov.*
exposé au soleil, εὐήλιος, *ov.*
exposer (son opinion), ἀπο-
φαίνομαι *.
extraire, ἐξ-αιρεῖν *.
évader (s'), ἀπο-διδράσκω *.
Evagoras, *tyran de Chypre*,
ὁ Εὐαγόρας, *ov.*
événements (les), τὰ πράγ-
ματα, τὰ γιγνόμενα.
évidemment, φανερώς.

F

fable, ὁ μῦθος.
fabriquer, ἐργάζομαι * (198).
face (en) de, ἐναντίος, *gén.*
fâcher (se), χαλεπαίνω, *dat.*
(144); ἀγανακτεῖν, à pro-
pos de, ἐπί, *dat.*
facile, ῥάδιος.
faim (avoir), πεινῆν *.
faible, ἀσθενής.
faire, ποιεῖν, πράττω *; —
tout pour, πᾶν ποιεῖν ὥστε,
inf.; — (de qq'un un
maître), καθ-ίστημι. Être
fait pour, πέφυκα (247).
fait (c'est le) de, ἐστί, *gén.*
falloir, δεῖν *. Il faut, δεῖ, χρή. Il
me faut cela, δεῖ μοι τούτου.
farouche, ἄγριος.

fatigue, ὁ πόνος.
fatigué (être), κάμνω *.
faute, τὸ ἀμάρτημα. Com-
mettre une —, ἀμαρτάνω *.
fauve, τὸ θηρίον.
faveur (dans l'accueil), ἡ
ἀποδοχή (74).
femme, ἡ γυνή, γυναικός.
fer, ὁ σίδηρος. De —, σιδη-
ροῦς, ἄ, οὖν.
fertile, εὐφορος, *ov.*
fête de nuit, ἡ παννυχίς, ἴδος.
feu, τὸ πῦρ, πυρός. Mettre
le — à, ἐμ-πίμπρημι *.
feuille, τὸ φύλλον.
fidèle, πιστός.
fier (être), μέγα φρονεῖν.
filet, ἡ ἄρκυς, υος.
fille, ἡ θυγάτηρ, τρός. Jeune
—, ἡ παρθένος.
fils, ὁ υἱός.
fin (mettre) à, παύομαι, *gén.*
flairer, ὀσφραίνομαι *, *gén.*
flatteur, ὁ κόλαξ, ακος.
fléau, ἡ λώξη.
fleuve, ὁ ποταμός.
flotte, τὸ ναυτικόν.
flotter, ἐπι-πλέω *.
flûte, ὁ αὐλός, Jouer de la —,
αὐλεῖν.
forcer, ἀναγκάζω.
forces (les), ἡ δύναμις.
forme, ἡ μορφή.
fort, ἰσχυρός.
fortifié (non), ἀτείχιστος, *ov.*
fortifier, ῥώννυμι * (246).
fortune (chance), ἡ τύχη;
(les biens), τὰ χρήματα.
fou, ἀνόητος, *ov* (305). Être —,
μαίνομαι *.
foule, τὸ πλῆθος.
franc (exempt d'impôt),
ἀτελής.
franchise, ἡ παρρησία.
frapper, τύπτω *, παίω *. Être
frappé (d'une pierre), βάλ-
λομαι * (*passif*), (133). —
(à une porte), κρούω *, *acc.*

fréquentation, ἡ ὀμιλία.
fréquenter, ὀμιλεῖν.
frère, ὁ ἀδελφός.
froid, ψυχρός.
froid (le), τὸ ψῦχος. Avoir —, ῥιγῶω.
front, τὸ μέτωπον.
frotter (= oindre), χρίω*.
fruit, ὁ καρπός.
fuir, φεύγω*.
fuite (mettre en), τρέπω*.
fumier, ἡ κόπρος.

G

gagner, κτᾶσθαι*.
gagner (une bataille) = vaincre.
gain, τὸ κέρδος.
garçon, τὸ μεράκιον. Petit —, τὸ παιδάριον.
garde (prendre), εὐλαβεῖσθαι*, acc. (281).
garder, ἔχω* (266); φυλάττω*. Se — de, φυλάττομαι*, acc. — (sa ligne de bataille), δια-τηρεῖν.
gardien, ὁ φύλαξ, ακος; ὁ δορυφόρος (304).
gauche, ἀριστερός.
geai, ὁ κολοῖός.
géant, ὁ γίγας, αντος.
général, ὁ στρατηγός.
gentillesse, ἡ χάρις, ιτος.
Glaucou, frère de Platon, ὁ Γλαύκων, ωνος.
gloire, ἡ δόξα; ἡ εὐκλεία.
glouton, ὀψοφάγος (sup. ὀψοφαγίστατος).
gonflé par l'orage, χειμάρρους.
gourmand, λίχνος.
gouverner, ἀρχω*.
gracieux, χαρίεις.
grand-père, ὁ πάππος.
gravement, δεινῶς.
gravir, ἀνα-βαίνω*.
Grec, ὁ Ἕλληγ, ηνος.

Grèce, ἡ Ἑλλάς, ἀδος.
greffier, ὁ γραμματεὺς.
gronder (s'entendre), κακῶς ἀκούω*.
grotte, τὸ ἄντρον.
guêpe, ὁ σφήξ, ηκός.
guerre, ὁ πόλεμος. Faire la —, πολεμεῖν, πόλεμον ποιεῖσθαι.
gueule, τὸ χάσμα.
guide, ὁ ἡγεμών, ὄνος.
Gylippe, général lacédémonien, ὁ Γύλιππος.
gymnase, τὸ γυμνάσιον.

H

habile, δεινός.
habitant = celui qui habite, ὁ οἰκῶν (part. de οἰκεῖν).
habiter, οἰκεῖν; ἐν-οικεῖν (227).
hache, ὁ πέλεκυς, εως.
Hadès, ὁ Ἅδης, ου.
haine, ἡ ἔχθρα.
haïr, μισεῖν.
halte (faire), ἴσταμαι.
hâte (en), σπουδῆ.
haut (du) de, κατά, gén.
Hector, ὁ Ἑκτωρ, ορος.
Hélène, femme de Ménélas, ἡ Ἑλένη.
Héphaïstos, fils de Zeus, ὁ Ἥφαιστος.
Héraclès, ὁ Ἡρακλῆς, εοῦς.
Héracléion, sanctuaire d'Héraclès, τὸ Ἡρακλεῖον.
Hermès, ὁ Ἑρμῆς, οῦ.
heure, ἡ ὥρα.
heureux, εὐδαίμων; εὐτυχής; μακάριος. Être —, εὐδαιμονεῖν.
hier, χθές.
hipparque, ὁ ἵππαρχος.
Hippocrate, médecin du Ve s., ὁ Ἱπποκράτης, ους.
hirondelle, ἡ χελιδών, ὄνος.

hiver, ὁ χειμῶν, ὦνος.
Homère, ὁ Ὅμηρος.
homme, ὁ ἄνθρωπος; ὁ ἄνηρ.
honorablement, φιλοτίμως.
honorer, τιμᾶν, ἀξιοῦν (74).
honte, ἡ αἰσχυνη Avoir — αἰσχύνομαι* (de qqch. ἐπιτινι).
honteux, αἰσχροός.
hoplite, ὁ ὀπλίτης, ου.
hôte, ὁ ξένος.
huile, τὸ ἔλαιον.
humain, ἀνθρώπινος (267); (bon), φιλόανθρωπος. Les choses humaines, τὰ ἐν ἀνθρώποις.
hydre, ἡ ὕδρα.
hygiénique, ὑγιεινός.
Hymette, montagne d'Attique, ὁ Ὑμηττός.

I

ignorer. J'ignore que, λανθάνει* με ὅτι (xxiv). Être ignoré (= échapper au regard de), λανθάνω*.
île, ἡ νῆσος.
Iliade, ἡ Ἰλιάς, ἀδος.
illettré, ἀγράμματος, ον.
illustre, ἐπιφανής (66); λαμπρός.
imaginer (s'), οἶομαι*, inf.
imiter, μιμεῖσθαι.
immerger, κατα-ποντίζω.
immoler, σφάττω.
immortel, ἀθάνατος, ον.
importer, εἰσ-κομίζομαι.
impossible, ἀδύνατος.
inaccessible, ἄβρατος.
incandescent, διάπυρος.
incapable, ἀδύνατος, ον.
incendier, ἐμ-πίμπρημι*.
incision, ἡ τομή.
indifférent (rester), περι-ορεῖν.
indigent, ἄπορος.

indigne, ἀνάξιος, ον.
indigner (s'), ἀγανακτεῖν (232).
indiscipline, ἡ ἀταξία.
indolent, βλάξ, ακός (sup. βλακότατος).
indulgent, συγγνωμονικός.
inévitabile (il est), ἀνάγκη ἐστί.
infanterie, ἡ πεζὴ στρατιά.
inférieur, χείρων, ονος.
informer (s'), πυνθάνομαι*.
ingrat, ἀχαριστος, ον.
initiative (prendre l'), ἀρχομαι*, gén.
injure, ἡ λοιδορία.
injurier, λοιδορεῖν.
injuste, ἀδικος, ον.
injustice, ἡ ἀδικία.
innombrable, ἀναρίθμητος, ον.
inquiet (être), μεριμνᾶν.
inscrire, ἐγ-γράφω*.
insouciant, ἀμελής, gén.
instruction, ἡ μάθησις, εως.
instruire (s'), μαθάνω*; auprès de, παρά, gén.
insu (à l') de, κρύφα, gén.
insulter, λοιδορεῖν.
insupportable, ἀφόρητος, ον (288).
intelligent, εὐαίσθητος, ον (136).
intention (avoir l') de, ἐν νῶ ἔχω, inf.
intérêt commun (l'), τὸ κοινόν (174).
interroger, ἔρομαι*, ἐρωτᾶν.
inventer, ἐξ-εὐρίσκω*.
inviter, καλεῖν*. — à (faire), κελεύω*, inf. (219).
involontaire, ἀκούσιος, ον.
Iphigénie, fille d'Agamemnon, ἡ Ἰφιγένεια.
irriter (s'), ἀγανακτεῖν; χαλεπαίνω; ἀχθομαι (219), contre, dat.
Ithaque, ἡ Ἰθάκη.
ivoire (d'), ἐλεφάντινος, η, ον

J

jalouser, φθονεῖν, dat.
jamais (ne...), οὔποτε.
jambe, τὸ σκέλος.
jardin, ὁ κῆπος.
javeline, τὸ δοράτιον.
Jésus, ὁ Ἰησοῦς, οῦ.
jeter, βάλλω*. Se —, προσπίπτω* (174); ῥίπτειν* ἑαυτὸν (118); (d'un fleuve) εἰσ-βάλλω* (173).
jeune, νέος. Jeune homme, ὁ νεανίας, ου. Jeune fille, ἡ παρθένος.
jeunesse, ἡ νεότης, ητος.
jouer, παίζω*.
jouir de, εὐπορεῖν, gén.
jour (un), ποτέ. Pendant le —, μεθ' ἡμέραν (34).
Judas, ὁ Ἰούδας, α.
juge, ὁ δικαστής, οῦ.
jugement, ἡ κρίσις, εως.
juger, κρίνω; (en justice), δικάζω (101).
jurer, ὀμνυμι.
juste, δίκαιος.
justice, ἡ δικαιοσύνη.

L

laboureur, ὁ γεωργός.
Lacédémonien, Λακεδαιμόνιος.
lâcher, ἀφήμι*; μεθ-ίημι (172).
lâcheté, ἡ κακία.
laid, αἰσχροός.
Laïos, père d'Œdipe, ὁ Λαίος.
laisser (permettre), ἔαν* (230); (léguer, transmettre) κατα-λείπω* (32).
Lamproclès, fils de Socrate, ὁ Λαμπροκλῆς, εους.
lance, τὸ δόρυ, ατος.
lancer, ἀφ-ίημι* (172), — des flèches, τοξεύω.

langage (tenir un), = dire.
lange, τὸ σπάργανον.
langue, ἡ γλῶττα. Parler une —, γλώττη χρῆσθαι.
large, εὐρύς.
largeur, τὸ μήκος.
larme, τὸ δάκρυον.
las (être) ἐν-οχλεῖσθαι; de, part.
lasser (se), κάμνω*.
Latone, mère d'Apollon et d'Artémis, ἡ Λητώ, οῦς.
leçon, τὸ μάθημα.
léger, κοῦφος.
légume, τὸ λάχανον.
lendemain, αὔριον (adv.).
lentement, βάδην (189).
Léonidas, ὁ Λεωνίδας, α.
Lerne (de), Λερναῖος.
lettre, ἡ ἐπιστολή.
libérer, ἐλευθεροῦν.
liberté, ἡ ἐλευθερία.
libre, ἐλεύθερος.
lièvre, ὁ λαγώς, ὦ.
limitrophe, ὄμορος, dat.
lion, ὁ λέων, οντος.
lire, ἀνα-γιγνώσκω*.
livrer (un secret), προ-δίδωμι (inf. aor. προδοῦναι, 136).
loi, ὁ νόμος.
loin (le plus) possible, ὡς πορρωτάτω. Moins — = plus court (135).
loisir, ἡ σχολή.
longtemps (pendant), πολὺν χρόνον. Il n'y a pas —, οὐ πάλαι.
Longue-main, Μακρόχειρ.
lorsque, ὅτε, ἐπεί, ἡνίκα.
louer, ἐπ-αινεῖν*.
loup, ὁ λύκος.
lourd, βαρύς.
lune (au clair de), πρὸς τὴν σελήνην.
lutter, ἀγωνίζομαι.
Lycon, ami de Socrate, ὁ Λύκων, ωνος.

Lycourgue, *législateur de Sparte*, ὁ Λυκοῦργος.
lyre, ἡ λύρα.

M

Macédoine, ἡ Μακεδονία.
mâchoire, ἡ σιαγών, ὄνος (101).
Maïa, *mère d'Hermès*, ἡ Μαΐα.
main, ἡ χεὶρ.
maison, ἡ οἰκία; ὁ οἶκος. A la —, οἶκοι (*ubi*); οἴκαδε (*quo*).
maître, ὁ κύριος; (de maison), ὁ δεσπότης, ου; ὁ οἰκονόμος (227); (d'école), ὁ διδάσκαλος. Être — de, κρατεῖν, *gén.*
mal, τὸ κακόν. Faire du — à, κακῶς ποιεῖν, *acc.* Dire du —, κακῶς λέγω*, *acc.* Avoir —, ἀλγεῖν.
malade (être), νοσεῖν.
maladie, ἡ νόσος.
malaise, ἡ ὀδύνη.
malgré moi (toi, lui), ἄκων (*adj.*).
malheur, ἡ συμφορά.
malheureux, δυστυχής; ἄθλιος.
malhonnête, πονηρός. Faire un acte —, ἀδικεῖν.
maltraiter, ἀδικεῖν (93).
manger, ἐσθίω*; (dit d'un animal), νέμομαι (198).
manière, ὁ τρόπος. De — à, ὥστε, *inf.*
manifeste, φανερός.
manquer. Rien ne me manque, οὐδὲν δέομαι*.
marais, ἡ λίμνη.
Marathon, ὁ Μαραθῶν, ὦνος.
marchand, ὁ κάπηλος; — (en gros, importateur), ὁ ἔμπορος.
marché, ἡ ἀγορά. Faire son —, ἀγοράζομαι. Bon —, εὐτελής.
marcher, βαδίζω*, πορεύομαι*; περι-πατεῖν (101).
marque (c'est la) de, ἐστι, *gén.*

masse (la), οἱ πολλοί (219).
matelot, ὁ ναύτης, ου.
Méandre, *fleuve d'Asie mineure*, ὁ Μαιάνδρος.
méchant, πονηρός; κακός.
méchanceté, ἡ πονηρία.
Mède, ὁ Μῆδος.
médecin, ὁ ἰατρός.
Mégare, τὰ Μέγαρα. A —, Μεγαροῖ, Μεγαράδε.
mélanger, κεράννυμι*.
Mélanthos, *père du roi Codros*, ὁ Μέλανθος.
mêler, μίγνυμι* (246).
Ménélas, *mari d'Hélène*, ὁ Μενέλαος, ου.
mener, ἄγω*, εἰσ-άγω*; προσ-άγω* (74); φέρω* (289).
mensonge, τὸ ψεῦδος.
menteur, ὁ ψεύστης, ου.
mentir, ψεύδομαι.
méprisable, πονηρός.
mépriser, κατα-φρονεῖν, *gén.*
mer, ἡ θάλαττα. De —, θαλάττιος.
mère, ἡ μήτηρ.
merveilleux, θαυμάσιος.
messager, ὁ ἄγγελος.
mesuré (être), μετριάζω.
métier, ἡ τέχνη.
mettre, περι-τίθημι, *dat.* (198). — au monde, τίκτω*. — à terre, κατα-βάλλω*.
meurtre, ὁ φόνος.
Milet, *ville d'Asie mineure*, ἡ Μίλητος.
milieu, τὸ μέσον; le milieu de, μέσος (*G. 199, Rem. II*).
militaire (l'art), ἡ στρατηγία, ας.
Miltiade, ὁ Μιλτιάδης, ου.
mine (monnaie), ἡ μνᾶ, ἄς.
mine (de métal), τὸ μέταλλον.
Minos, *roi de Crète*, ὁ Μίνως, ως ου ω, *acc.* Μίνωα ου Μίνω.
Minotaure, ὁ Μινώταυρος.
misérablement, κακῶς.

modéré, μέτριος.
moëlle, ὁ μυελός.
mœurs (les), τὰ ἔθη, -ῶν.
moins que, οὐ μᾶλλον (*G. 163, Rem. III*).
mois, ὁ μῆν, μηνός.
montagne, τὸ ὄρος.
monter, ἀναβαίνω*. Se — à (somme d'argent), γίγνομαι* (10).
montrer, δηλοῦν; δείκνυμι; ἀπο-δείκνυμι. Se —, φαίνομαι*.
monument, τὸ σῆμα.
mordre, δάκνω*.
mort, ὁ θάνατος.
mortel, θνητός.
mouche, ἡ μυῖα.
mourir, ἀπο-θνήσκω*.
moustique, ὁ κώνωψ, ὠπος.
mouton, τὸ πρόβατον.
multiplier, *trad. par faire de nombreux...* (174).
muraille, τὸ τεῖχος.
muse, ἡ Μοῦσα.
mutiler, κόπτω*.
Mycènes, αἱ Μυκῆναι.

N

naissance, τὸ γένος.
nation, τὸ ἔθνος.
nature, ἡ φύσις, εως; par —, τὴν φύσιν, φύσει
navigation, ὁ πλοῦς, οὔ (3); τὸ ναυτικόν (65).
naviguer, πλέω*.
navire, ἡ ναῦς, νεώς.
naufnage, τὸ ναυάγιον.
Némée (de), Νεμεαῖος.
Néréide, *nymphe de la mer*, ἡ Νηρεΐς, ἴδος.
Niobé, *fille de Tantale*, ἡ Νιόβη.
noble, καλός; γενναῖος.
nom, τὸ ὄνομα.
nord, ὁ βορρᾶς, οὔ (ou ᾶ).

nourrir, τρέφω*. Se —, τρέφομαι*.
nouveau (de), πάλιν.
nouvelle (la) arrive, = on annonce.
nu (tête), γυμνός (τὴν κεφαλὴν).
nuit, ἡ νύξ.
nuire, βλάπτω*.

O

obéir, ὑπ-ακούω*, *dat.*; πείθομαι* (92, 179).
obtenir, τυγχάνω*, *gén.*
occuper (un lieu), κατ-έχω*.
S' — de, ἐπι-μελεῖσθαι.
océan, ὁ ὠκεανός, οὔ.
odieux (être), ἀπεχθάνομαι*.
(Edipe, ὁ Οἰδίπους, ποδος.
œil, ὁ ὀφθαλμός.
œuvres (les) de, τὰ, *gén.*
offrir = donner (*prés., imperf.*).
oiseau, ὁ, ἡ ὄρνις, ἴθος.
Olympie, ἡ Ὀλυμπία.
olympique, (remporter la victoire), Ὀλύμπια νικᾶν.
Olynthe, *ville de Chalcidique*, ἡ Ὀλυνθος.
opinion, ἡ δόξα, ἡ γνώμη.
Avoir une —, γινώσκω* ορ, ὁ χρυσός. D' —, χρυσοῦς, ἦ, οὔν.
orage (gros) par l', χειμάρρους, ους, ουν.
orateur, ὁ ῥήτωρ, ορος.
ordonner, κελεύω*; ἐπι-τάττω; προστάττω, *dat.*
ordre (bon), ἡ εὐταξία.
Donner l' —, = ordonner.
Sur l' — de, = un tel ordonnant (*gén. abs.*).
oreille, τὸ οὔς, ὠτός.
Oreste, *filz d'Agamemnon*, ὁ Ὀρέστης, ου
origine, ἡ φύσις.

P

Orphée, *poète légendaire*, ὁ Ὀρφεύς.
oser, τολμᾶν.
ostracisme (frapper d'), ἐξ-οστρακίζω. Frappé d' —, ὠστρακισμένος.
oublier, ἐπι-λανθάνομαι*. S' —, ἐκ-λανθάνομαι* (163).
ours, ὁ ἄρκτος.
outrage, ἡ ὕβρις.
partager (se), κατα-νέμομαι.
participer, μετ-έχω*, *gén.*
partir, ἀπ-έρχομαι*; ἐξ-έρχομαι*.
parure, ὁ κόσμος.
parvenir, ἀφ-ικνεῖσθαι*.
passage, ὁ πόρος.
passé (le), τὰ γεγενημένα.
passer, παρ-έρχομαι*. — le temps, δια-τρίβω*, (à faire telle chose), ἐν τῷ, *inf.* (66).
paternel, πατρῶος.
patrie, ἡ πατρίς, ἴδος.
patriote, φιλόπολις, ἴδος (sans compar.).
Patrocle, *ami d'Achille*, ὁ Πάτροκλος.
pâturer, ἡ βορά.
pauvre, πένης, ητος.
pauvreté, ἡ πενία.
paysan, ὁ γεωργός.
péan (chanter le), παιανίζω.
peau, τὸ δέρμα.
pédagogue, ὁ παιδαγωγός.
peine, ὁ πόνος. Prendre de la —, πονεῖν.
peiner, πονεῖν.
Pélée, *père d'Achille*, ὁ Πηλεΐδης.
pencher (se), ἀνα-κλίνομαι (*aor.* ἀνεκλίθην).
prendre, κρεμάννυμι*.
pénible, ἐπίπονος, ον; χαλεπός (264).
pensée, ἡ γνώμη.
penser, ἡγεῖσθαι; νομίζω; δια-νοεῖσθαι* (158); γινώσκω* (304).
percé, τετραπημένος (*parf. pass.* de τρυπᾶν).
percer de flèches, κατατοξεύω.
perdre, ἀπο-βάλλω*; (faire périr), ἀπ-όλλυμι*. — une bataille = être vaincu. Se —, ἀπ-όλλυμαι*.
père, ὁ πατήρ.
périr, ἀπ-όλλυμαι*; δια-φθείρομαι* (*pass.*).

permettre, εἶν * (248); ἀφ-
ίημι * (172).
Perse, ὁ Πέρσης, ου.
Persépolis, ἡ Περσέπολις, εως.
personnage = l'homme, ὁ
ἄνθρωπος (219).
persuader, πείθω *.
persuasif, πιθανός.
persuasion, ἡ πειθώ.
pervers, πονηρός.
petit, μικρός.
petit (d'un oiseau), ὁ νεοττός.
peuple, τὸ ἔθνος; ὁ δῆμος (249).
peur, ὁ φόβος; τὸ δέος (283).
Avoir —, φοβεῖσθαι *.
phalange, ἡ φάλαγξ, αγγος.
Phidias, *sculpteur athénien*,
ὁ Φειδίας, ου.
Philippe, *roi de Macédoine*,
ὁ Φίλιππος.
philosophe, ὁ φιλόσοφος.
philosophie, ἡ φιλοσοφία.
Phocion, *général et homme*
d'État athénien, ὁ Φωκίων,
ωνος.
Phylé, *dème d'Attique*, ἡ
Φυλή.
pied, ὁ πούς, ποδός.
piège, ἡ πάγη.
Piéris, *séjour d'Apollon et*
des Muses, ἡ Πιερία.
pierreux, πετρώδης.
pillard, ὁ ληστής, οὔ.
piller, ἀρπάζω * (174); δηοῦν
(222).
pilote, ὁ κυβερνήτης, ου.
piocher, σκάπτω *.
riquer, κεντεῖν.
pirate, ὁ ληστής, οὔ.
piraterie, ἡ ληστεία.
Pirée, *port d'Athènes*, ὁ Πει-
ραιεύς.
Pisandre, ὁ Πείσανδρος.
Pisistrate, *tyran d'Athènes*,
ὁ Πεισίστρατος.
pitié (avoir), ἐλεεῖν.
place publique, ἡ ἀγορά.
placer, τίθημι; τάττω (308).

plaindre, οἰκτιρῶ.
plaisir, ἡ ἡδονή. Sans —,
ἀηδῶς. Avoir —, χαίρω.
planter, φυτεύω.
Platon, ὁ Πλάτων, ωνος.
pléthre (= 100 pieds), τὸ
πλέθρον.
pleurer, κλαίω *.
plonger, ἐγ-κρύπτω * (34);
καθ-ίημι (172).
plumage, = les ailes, τὰ
πτερά.
plupart (la), οἱ πλείστοι.
plus tard, ὕστερον.
Pluton, ὁ Πλούτων, ωνος.
poésie, ἡ ποίησις, εως.
point (être sur le) de, μέλλω *.
poison, τὸ φάρμακον.
poisson, ὁ ἰχθύς.
politique (homme), ὁ πολιτι-
κός.
Pompée, ὁ Πομπήιος.
pondre, ἐν-τίκτω *.
pont, ἡ γέφυρα.
Poros, *roi de l'Inde*, ὁ Πῶρος.
port, ὁ λιμὴν, ἐνος.
porte, ἡ θύρα.
porter, φέρω *; κομίζω (34).
portier, ὁ θυρωρός.
position, τὸ χωρίον.
posséder, κέκτημαι (*parf. de*
κτᾶσθαι); ἔχω *.
possible, δυνατός. Il est —,
ἔξεστι; il n'est pas —,
οὐκ ἔστιν.
poste, ἡ τάξις, εως. — de
garde, ἡ φρουρά.
posture (prendre une), στάσιν
ἵσταμαι.
pourpre, ἡ πορφύρα.
poursuivre, διώκω.
pousser (*intr.*), γίγνομαι
(xlii), dans, ἐκ.
pouvoir, δύναμαι *.
pouvoir (le), ἡ δύναμις.
précipiter (se), ῥίπτειν * ἐαυ-
τόν.
prédire, προ-λέγω *.

préférer, αἰρεῖσθαι * (τι πρό-
τινος).
prélever, λαμβάνω * (xlii),
πράττομαι (275).
premier venu (le), ὁ τυχών,
όντος (*part. aor. de* τυγ-
χάνω).
prendre, λαμβάνω * (119;
αἰρεῖν * (91, 205); κατ-έχω *
(287); κρατεῖν (230). — ἄρχη
ἀρχ' un, ἀφ-αἰρεῖσθαι * τι
τινα. — une route, πορεύο-
μαι * (139). Se faire —,
φωρᾶσθαι (198). Être pris,
ἀλίσκομαι * (à faire, *part.*).
préparer (se), παρα-σκευάζο-
μαι.
près de, πρός, ἐπί, παρά.
prescrire, προσ-τάττω.
présent (être), πάρεμι.
présents d'hospitalité, τὰ
ξένια.
présenter, ὀρέγω.
presque, σχεδόν.
prêtre, κίχρημι *.
prétexte, ἡ πρόφασις.
prier, εὔχομαι; (demander),
δέομαι * (248).
printemps, τὸ ἔαρ, ἔαρος.
prise, ἡ ἄλωσις, εως.
prison, τὸ δεσμωτήριον.
prisonnier, ὁ αἰχμάλωτος; τὸ
ἀνδράποδον; ὁ δεσμώτης
(314).
priver, ἀπο-στερεῖν. Être privé
de, στέρομαι, *gén.*
prix (avoir du), πολλοῦ ἀξιός
εἶμι.
prochain, ἐπ-ιών (de ἐπ-έρχο-
μαι). Le —, ὁ πλησίον (91).
proclamer, ἀπο-φαίνομαι *;
se —, ἀπο-φαίνεσθαι ἑαυτόν.
prodigue, ἀφειδής, ἐς.
produits (les), τὰ γινόμενα.
profit, τὸ κέρδος.
projet, ἡ προαίρεσις.
promener (se), περι-πατεῖν;
δια-πορεύομαι *.

Prométhée, ὁ Προμηθεύς.
promettre, ὑπισχνεῖσθαι *.
propice, ἰλεως, ων.
propos (tenir des), λόγους
ἀπαγγέλλω (πρός, *acc.*).
propos (à), ἐν καιρῷ. A — de,
ἐπί, *dat.*
propre (particulier), ἴδιος.
Protagoras, *sophiste du Ve s.*,
ὁ Πρωταγόρας, ου.
protéger (se), φυλάττομαι *
(M.).
prouver, ἐλέγχω *.
provoquer (= faire), ποιεῖν.
prudence, ἡ φρόνησις.
pudeur, ἡ αἰδώς, οὔς; par
pudeur, ὑπ' αἰδοῦς.
puiser, ἀντλεῖν.
puissance, ἡ δύναμις; ἡ ῥώμη
(154).
punir, κολάζω (249); ζημιοῦν
(287, 288).
pur, καθαρός.
Pylade, *ami d'Oreste*, ὁ Πυ-
λάδης, ου.
Pylos, ὁ Πύλος.
Pythagore, *philosophe du*
VIe s., ὁ Πυθαγόρας, ου.

Q

quelquefois, ἐνίοτε.
quelques-uns, ἐνίοι, -ων.
quitter, ἐκ-λείπω *.

R

race, τὸ ἔθνος.
racheter (par rançon), λυ-
τροῦν.
raconter = dire (131).
raisonnement, ὁ λογισμός.
ramener, κατ-άγω *.
rang (sur un), ἐφ' ἐνός. Mettre
au — de, κατα-τάττω εἰς
(vi).

ranger, ἵστημι. Se —, ἵσταμαι.
rapide, ταχύς.
rapidement, ταχέως (189).
rappeler, ἀνα-μνησκῶ * (τι
τινα).
rapporter (une nouvelle), ἀπ-
αγγέλλω.
rapt, ἡ ἄρπαγή.
rassembler (se), ἀθροίζομαι.
rayon (de cire), τὸ κηρίον.
réaliser, δια-πράττομαι * (213).
Se —, ἀπο-βαίνω *.
recevoir, λαμβάνω *; (accueil-
lir, accepter), δέχομαι (281);
(en héritage), παραλαμ-
βάνω * (190). — le choc de,
δέχομαι. — un coup = être
frappé.
réciter, = dire; — par cœur,
ἀπο στόματος λέγω (208).
réclamer, ἀπ-αιτεῖν.
récolter, καρποῦσθαι.
réconcilier (se), τὴν ἐχθραν
δια-λύομαι (296).
reconnaissance, ἡ χάρις, ιτος.
reconnaître, γινώσκω * (232)
γνωρίζω (163).
rédiger, γράφω *.
redoutable, φοβερός.
redouter, φοβεῖσθαι *; que, μή,
subj.
redresser, κατ-ορθοῦν (173),
ἀν-ἵστημι (205).
réfléchir, φροντίζω.
réfugier (se), κατα-φεύγω *.
refuser, = ne pas consentir,
οὐκ ἐθέλω (suivi de l'infi-
nitif). — ἄρχη., φθονεῖν,
gén.
regarder, θεωρεῖν; βλέπω *,
ἄρχη., εἰς τινα; προσ-
βλέπω *.
régime, ἡ διαίτη (163). Avoir
un —, δι-άγω *.
régner, βασιλεύω.
reine (d'abeilles), ὁ βασιλεύς.
rejeter, ἀπ-είρω * (163).
réjouir (se) de, χαίρω *, *dat.*

Cela me réjouit, τούτω
χαίρω *.
relâcher, ἀφ-ίημι (172).
remarquable, διαφέρων (*part.*
de διαφέρω *).
remarquer, κατα-νοεῖν.
remède, τὸ φάρμακον.
rempart, τὸ τεῖχος.
rempli, πλήρης, *gén.*
remplir, πίμπλημι * (222).
remporter (une victoire) =
vaincre.
remuer, κινεῖν; (*intrans.*),
κινεῖσθαι (*pass.*).
renard, ἡ ἀλώπηξ, εκος.
rencontrer (se), συμ-βάλλω *
(173).
rendez-vous, ἡ ὁμολογία. Le
lieu du —, τὸ τῆς ὁμολογίας
(188).
rendre, ἀπο-δίδωμι; (= faire),
ποιεῖν. Se —, = aller (198).
renommée, ἡ δόξα.
rentrer, ἐπαν-έρχομαι *.
renverse (à la), ὑπτίως.
renvoyer, ἀπο-πέμπω *.
repasser (une leçon), ἀνα-
τάττομαι.
repentir (se), μετα-μέλει * μοι,
gén.; (dans une menace),
οἰμώζω * (286).
répondre, ἀπο-κρίνομαι.
reposer à terre, πρός τὴν γῆν
πάλιν ἀπ-ερείδομαι.
reposer (se), ἀνα-παύομαι;
ἡσυχίαν ἄγω * (249).
repousser, ὠθεῖν *; (pousser
de nouveau), ἀνα-φύομαι *
(283).
réputation, ἡ δόξα.
reste (le), τὰ λοιπά. Le reste
de, λοιπός.
rester, μένω *; περι-μένω * (19).
— près de, παρα-μένω *,
dat.
résultat (obtenir un), δια-
πράττομαι.
retirer, ἀνα-φέρω * (296).

retirer (se), ἀνα-χωρεῖν *;
οἶχομαι (au passé, employer
l'imparfait).
retourner (se), ἐπι-στρέφω *.
S'en —, ἐπαν-έρχομαι *
(163); οἶχομαι * πάλιν (198).
réunir (se), συν-έρχομαι *.
réussir, εὖ πράττω *; καλῶς
πράττω *; (dit d'une chose),
καλῶς προ-χωρεῖν (307).
rêve, τὸ ἐνύπνιον.
réveiller, ἐγείρω *.
revenu, ἡ πρόσοδος.
revers, ἡ μεταβολή.
revêtir, ἀμφι-έννυμι *.
riche, πλούσιος.
richesse, ὁ πλοῦτος; τὰ χρή-
ματα.
rien... que, οὐδὲν ἄλλο ἢ.
rien de trop, μηδὲν ἄγαν.
ridicule, γέλοιος.
rire, γελᾶν *; — de, acc.
rire (le), ὁ γέλως, ωτος.
risquer, κινδυνεύω (pour, περί,
gén.).
rocher, ἡ πέτρα; ὁ λίθος (13).
roi, ὁ βασιλεύς. Le grand —,
βασιλεύς. Digne d'un —,
βασιλικός.
Romain, Ῥωμαῖος.
rompre, λυεῖν.
rougir, ἐρυθριᾶν; (avoir honte),
αἰσχύνομαι *, inf.
route, ἡ ὁδός. Faire —, πορεύ-
ομαι *.
royal, βασιλικός.
royauté, ἡ βασιλεία. De la —,
βασιλικός.
rue, ἡ ἀγυιά.
ruine, ὁ ὄλεθρος.
rusé, πανοῦργος.

S

saccager, δια-πορθεῖν.
sacré, ἱερός.
sacrifier, σφάττω * (179);
κατα-θύω * (198).

sage, σοφός; εὐγνώμων (158).
sagesse, ἡ σωφροσύνη; ἡ
σοφία.
saisir, ἀρπάζω * (302).
salaire, ὁ μισθός.
Salamine, ἡ Σαλαμίς, ἴνος.
salut, ἡ σωτηρία.
Samos, *île de l'Égée*, ἡ Σάμος.
De —, Σάμιος.
sanctuaire, τὸ ἱερόν.
sandale, τὸ ὑπόδημα.
sang, τὸ αἷμα.
sanglier (= porc sauvage),
ἄγριος σῦς, σός.
sans, ἀνευ, gén.; — l'aimer,
= malgré eux (212). —
enfant, ἄτεκνος, ον (13).
santé, ἡ ὑγίεια. Être en
bonne —, ὑγιαίνω (249).
sauvage, ἄγριος.
sauver, σῶζω *.
sauveur, σωτήρ, -ῆρος (ὁ).
Le — (= celui qui sauve),
ὁ σῶζων (31).
savant, σοφός.
savoir, οἶδα *. — (faire),
ἐπίσταμαι * (225, 247);
γιγνώσκω * (aor. 82). Sans
—, ἀγνοῶν (XLII).
scie, ὁ πρίων, ονος.
scier, πρίω.
Scythe, ὁ Σκύθης, ου.
secourir, τιμωρεῖν, dat. (191).
secours (porter), βοηθεῖν.
secret, ἀπόρητος, ον.
sel, οἱ ἅλες, ὦν.
semblable, ὁμοιος.
sembler, δοκεῖν; il me sem-
ble, ὡς ἔοικε (8).
sens (bon), φρένες (plur. de
φρήν). Avoir du —, φρένας
ἔχω *.
sentir (s'apercevoir), αἰσθα-
νομαι * (282).
sérieux, σπουδαῖος.
serment, ὁ ὄρκος.
serpent, ὁ ὄφης, εως.
service, ἡ ὠφέλεια. Rendre —,

ὠφελεῖν; ὀνίνημι * (212).
servir, = être un profit,
ὄφελος (εἶναι) (283). Se —,
χρησθαι.
serviteur, ὁ θεράπων, οντος
(144).
seul, μόνος.
seulement, μόνον. Non —,
mais encore, οὐ μόνον...
ἀλλὰ καί.
Sicile, ἡ Σικελία.
signe (distinctif), τὸ σημεῖον.
silence (en), σιωπῆ. Garder.
le —, ἡσυχάζω (163).
sinon, εἰ μή.
Sipyle (mont), ὁ Σίπυλος.
situation (la), τὰ πράγματα.
Socrate, ὁ Σωκράτης.
sœur, ἡ ἀδελφή.
soigner, ἰᾶσθαι *.
soin (prendre) de, ἐπι-μελεῖσ-
θαι *, gén.
soleil, ὁ ἥλιος.
Solon, *législateur d'Athènes*,
ὁ Σόλων, ωνος.
sommeil, ὁ ὕπνος.
somet (au) de, ἐπ' ἄκρω
τῶ...
songe, τὸ ὄναρ, ὀνειράτος.
sophiste, ὁ σοφιστής, οὔ.
Sophocle, ὁ Σοφοκλῆς, έους.
sortir, ἐξ-έρχομαι *.
sot, ἀνόητος, ον.
sottise, ἡ ἀσυνεσία; ἡ ἄνοια
(136).
souci, ἡ φροντίς, ἴδος. Avoir
—, ἐν-τρέπομαι, gén. (67);
φροντίζω; ἐπι-μελεῖσθαι *.
souffler, πνέω *.
souffrir, κακῶς πάσχω * (191).
soumettre (se), ὑφ-ίεμαι (172).
soumis à, ὑπήκοος; κατήκοος
(94).
souvenir, ἡ μνήμη.
souvenir (se) de, μνημονεύω;
μémνημαι.
souvent, πολλάκις.
Spartiate, ὁ Σπαρτιάτης, ου.

Sperchios, *fleuve voisin des
Thermopyles*, ὁ Σπερχειός.
Sphinx, ἡ Σφίγξ, Σφιγγός.
stade, τὸ στάδιον; plur.
τὰ στάδια ου οἱ στάδιοι.
statue (de divinité), τὸ ἄγαλ-
μα; (d'homme), ὁ ἀνδριάς,
άντος; ἡ εἰκών, ὄνος.
Stoiciens (les), *école philo-
sophique*, οἱ Στωϊκοί.
stratège, ὁ στρατηγός.
stylet, τὸ γραφεῖον.
subir (tel ou tel sort), πά-
σχω *. — un esclavage,
δουλεύω.
subsistance, ὁ βίος.
sueur, ὁ ἰδρῶς, ὦτος.
suffire, ἀρκεῖν *; ἐξ-αρκεῖν
(93).
suivre, ἔπομαι *, dat.
supplique, ἡ ἱκετεία. Adres-
ser des —, ἰ. ποιεῖσθαι.
supporter, ὑπο-μένω * (265).
— aisément, ῥαδίως φέρω *.
sûrement (je sais), δῆλόν
ἔστιν ἐμοί (227).
sûreté, ἡ ἀσφάλεια.
surnom, ἡ προσηγορία.
surnommer, ἐπι-καλεῖν *.
surpasser, δια-φέρω *, gén.;
προ-έχω *, gén. (101).
survenir, παρα-γίγνομαι *
(198).
suspendre, κρεμάννυμι *;
être suspendu κρέμαμαι *.
Syracuse, αἱ Συράκουσαι.
(74 : trad. par les Syra-
cusains, οἱ Συρακόσιοι).

T

taire (se), σιγᾶν, σιωπᾶν.
talent (monnaie), τὸ τάλαντον.
Talos, *neveu de Dédale*, ὁ
Τάλως, ω.
tant (autant) que, οὕτως...
ὡς; (pendant que), ἕως.

Tantale, *père de Niobé*, ὁ
Τάνταλος.
tapage, ὁ θόρυβος.
taquiner, προπηλακίζω.
tard (plus), ὕστερος (269).
taxiarque, ὁ ταξίαρχος.
teindre (se), βάπτομαι.
témoigner (du respect) =
respecter, αἰδεῖσθαι *.
témoin, ὁ μάρτυς, υρος.
temple, ὁ νεώς, ὦ.
temps (en même temps),
ἅμα. Passer son —, δια-
τρίβω *.
Ténare (cap), ὁ Ταίναρος.
tendre, ἐν-τείνω *, sur, εἰς
(198).
tenir, φέρω *; ἔχω *; κατ-
έχω *.
terrain, τὸ χωρίον.
terre, ἡ γῆ; ἡ χώρα (275).
terrible, δεινός.
territoire, ἡ χώρα.
tesson, τὸ ὄστρακον.
tête, ἡ κεφαλή. Être à la — de,
προ-στατεῖν, gén.
Thalès, *philosophe du VIe s.*,
ὁ Θαλῆς.
Thébaïn, Θηβαῖος.
Thémistocle, ὁ Θεμιστοκλῆς,
έους.
Théramène, *homme politique
athénien, victime des Trente*,
ὁ Θηραμένης, ους.
Thermopyles, αἱ Θερμοπύλαι.
Thessalien, Θετταλός.
Thétis, *déesse de la mer*,
ἡ Θέτις, ἴδος.
Thrace, ἡ Θράκη.
Thrasybule, *homme d'État
athénien qui chassa les
Trente*, ὁ Θρασύβουλος.
Thucydide, *historien grec*, ὁ
Θουκυδίδης, ου.
tiare, ἡ τιάρα.
tirer, λαμβάνω * (XLII). — sa
subsistance, τὸν βίον ποιεῖ-
σθαι.

toile d'araignée, τὸ ἀράχνιον
tomber, πίπτω *; κατα-
πίπτω * (133); — de, ἐκ-
πίπτω *, gén. (264).
tonneau, ὁ πίθος.
torche, ἡ δᾶς, δαδός.
tort (faire du) à, ἀδικεῖν, acc.;
βλάπτω *, acc. Subir un —,
ἀδικεῖσθαι (pass.).
tortue, ἡ χελώνη.
toujours, αἰεί.
tour (le), ἡ περίοδος.
tourner (se) vers, τρέπομαι *
πρός, acc.
tout (adv.), πάνυ.
trace (de pas), τὸ ἶχνος.
traditionnel, πάτριος.
trahir, προ-δίδωμι (il trahit,
aor., προέδωκε).
traiter (qq'un), χρησθαι τινι.
Bien —, εὖ ποιεῖν (176).
traître, ὁ προδότης, ου.
tranchant (le), ἡ τραχύτης,
ητος.
tranquillement, ἡσύχως.
transcrire, μετα-γράφω *.
transmettre, παρα-δίδωμι.
transpercer, δι-ελαύνω *.
transporter (se), περαιοῦσθαι
(174).
travail (des champs), ἡ ἐργα-
σία.
travailler, ἐργάζομαι *.
travers (à), διά, gén.
traverser, δια-βαίνω *; πορεύ-
ομαι * διά, gén. (117).
trésor, ὁ θησαυρός.
trêve, αἱ σπονδαί.
tribune, τὸ βῆμα.
trière, ἡ τριήρης, ους.
triumpher, ἐπι-κρατεῖν, gén.
(267).
Troie, ἡ Τροία.
trompe (d'éléphant), ἡ προ-
βοσκίς, ἴδος.
tromper, ψεύδω. Se —, ἀμαρ-
τάνω *.
trompette, ἡ σάλπιγξ, ἰγγος.

trop (rien de), μηδὲν ἄγαν.
trophée, τὸ τρόπαιον.
trouver, εὐρίσκω *; — (par
hasard), τυγχάνω *, *gén.*;
περι-τυγχάνω *, *dat.* (101).
tuer, ἀπο-κτείνω *.
tunique, ὁ χιτῶν, ὦνος.
tyran, ὁ τύραννος. En —
τυραννικῶς.
tyrannie, ἡ τυραννίς, ἴδος.

U

Ulysse, ὁ Ὀδυσσεύς.
un (art. *indéf.*), ne se tra-
duit généralement pas. Un
certain, τις. Un seul, εἷς.
L'un... l'autre, ὁ μὲν... ὁ
δέ. Les uns les autres
(réciproque), ἀλλήλων...
L'un des deux, ὁ ἕτερος.
uni à, traduire par τε... καί.
usage (qui a l') de, μέτοχος,
gén.
utile, χρήσιμος. Être — συμ-
φέρω *, *dat.*
utiliser, χρῆσθαι. (G. 117).

V

vache, ἡ βοῦς.
vain (en), μάτην.
vaincre, νικᾶν; se vaincre,
νικᾶν ἑαυτόν.
vainqueur, ὁ νικηφόρος. Être
—, νικᾶν.

vaisseau, ἡ ναῦς, νεώς.
valet, ὁ ἀκόλουθος.
vaniteux, ἀλαζών, ὄνος.
vantard, ἀλαζών, ὄνος.
veille, ἡ προτεραία (ἡμέρα).
veiller à, φυλάττομαι *.
vendre, πωλεῖν *, ἀπο-δίδομαι
(M.).
vénéreuse, πότνια.
vengeance, ἡ τιμωρία.
venger (se) de, τιμωρεῖσθαι, *acc.*
venir, ἔρχομαι *. Faire — (à
soi), μετα-πέμπομαι. Ceux
qui sont venus avant nous,
οἱ προγεγενημένοι (157).
Ceux qui vinrent par la
suite, οἱ ὕστερον.
vent, ὁ ἄνεμος.
véritable, ἀληθής, ἔς.
vérité, ἡ ἀλήθεια.
vers (épique), τὸ ἔπος.
vertu, ἡ ἀρετή.
vêtement, ἡ ἐσθής, ἦτος.
victimes (faire des) = dé-
truire, δια-φθείρω * (190).
victoire, ἡ νίκη.
vider, ἐκ-καθαίρω * (198).
vie, ὁ βίος.
vieillard, ὁ γέρων, οντος.
vieille femme, ἡ γραῦς, γραός.
vieillesse, τὸ γῆρας.
vieux, παλαιός; γηραιός (267).
vigoureux, ἰσχυρός.
village, ἡ κώμη.
ville, ἡ πόλις; (la capitale,
par opposition à la cam-
pagne), τὸ ἄστυ.

vin, ὁ οἶνος.
violence, ἡ βία. Faire —,
βιάζομαι *, *acc.*
violent, σφοδρός.
viser à, βλέπω * εἰς.
vivant (l'être), τὸ ζῶον.
vivement, σφόδρα; προθύμως
(290).
vivre, ζῆν *. — (de telle ou
telle manière, δι-αιτᾶσθαι *;
(passer sa vie), δι-άγω *
voir, ὄρᾶν *; (jouir de la vue),
βλέπω * (101).
voler (dérober), κλέπτω *.
voleur, ὁ κλέπτης, ου; ὁ κλο-
πεύς.
volontaire, ἐκούσιος.
volontairement, ἐκών (*adj.*).
volontiers, ἐκών. Traduit par
le potentiel (208). Plus —,
ἦδιον. (289).
vouloir, βούλομαι *. En — à,
ἐπι-βουλεύω, *dat.* Sans le
—, ἄκων.
voyage, ἡ πορεία.
voyager, ἀπο-δημεῖν.
vrai, ἀληθής.

Y

Xercès, ὁ Ξέρξης, ου.

Z

Zeus, ὁ Ζεὺς, Διός.

INDEX DES NOMS PROPRES

On trouvera ici les noms de personnes (mythologiques et historiques) employés dans les textes grecs. Les chiffres en italiques renvoient aux numéros des exercices ou versions où il en est question, sauf pour *Cyrus l'Ancien* et *Socrate*, pour lesquels les références seraient trop nombreuses.

- *Αγάθων, *Agathon*, poète tragique athénien; un banquet est donné en l'honneur de sa première victoire dramatique (416). 119.
*Αγαμέμνων, *Agamemnon*, roi d'Argos et de Mycènes; dirigea la guerre contre Troie; assassiné à son retour par sa femme Clytemnestre. 270.
*Αγησίλαος, *Agésilas*, roi de Sparte de 399 à 360. 12. 115. 173. 251. 288.
*Αγίς, *Agis*, roi de Sparte de 427 à 401 env. 92. 138. 234.
*Ακουμένος, *Acoumène*, médecin grec, ami de Socrate. 123.
*Αλέξανδρος, *Alexandre le Grand*, fils de Philippe, roi de Macédoine de 336 à 323; conquiert l'Orient à l'hellénisme. 94. 112. 190. 196. 217. 230. 233. 245. 290. 293. 301.
*Αλκιβιάδης, *Alcibiade* (env. 450-404), disciple de Socrate, puis homme politique athénien. 45. 46. 203. 232.
*Αναξαγόρας, *Anaxagore* (500-428 env.), philosophe, maître et ami de Périclès. 231.
*Ανάξαρχος, *Anaxarque*, philosophe ami d'Alexandre. 196.
*Ανάχαρσις, *Anacharsis*, Scythe hellénisé, l'un des Sept Sages (VIe s.). 256.
*Ανδοκίδης, *Andocide*, homme politique et orateur athénien (fin du Ve s.). 197.
*Αρίσταρχος, *Aristarque*, Athénien ami de Socrate. 124.
*Αννίβας, *Hannibal*, général carthaginois (247-183). 141.
*Αντίγονος, *Antigone*, général d'Alexandre et l'un de ses successeurs en Asie. 32. 93. 252.
*Αντίλοχος, *Antiloque*, fils de Nestor, ami d'Achille et de Patrocle au cours de la guerre contre Troie. 17.
*Αντίοχος, *Antiochus III le Grand* (241-187), roi d'Asie, battu par Ptolémée Philopator, plus tard par les Romains. 100.
*Αντίπατρος, *Antipatros*, général d'Alexandre, gouverneur d'Athènes après sa mort (397-319). 72. 91.
*Αντισθένης, *Antisthène* (455-360 env.), un des disciples de Socrate. 99. 230.
*Αρίστιππος, *Aristippe*, ami et disciple de Socrate. 90.
*Αριστογείτων, *Aristogiton* (VIe s.), l'un des deux « tyrannicides », complice d'Harmodios dans le meurtre du tyran Hipparque. 11.
*Αριστογείτων, *Aristogiton*, sycophante et aventurier politique athénien (IVe s.). 208.
*Αριστόδημος, *Aristodème*, ami de Socrate. 153.
*Αριστόξενος, *Aristoxène*, disciple de Pythagore. 18.